

اروپايي ټولنه

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د سوداګرۍ او صنایعو وزارت

مطبوعاتي اعلامیه: د 2017 کال، د فبروري د میاشتې دوهمه نیټه:

د صادراتو پر ملي ستراتیژي د افغانستان هیواد د کار پیل.

(کابل – جېنېوا) – نن افغانستان د صادراتو د ملي ستراتیژي یا (NES) د رامنځته کولو په لوري خپل لومړی ګام اوچتوي، کوم چې کولای شي د نوموړي هیواد لپاره د صادراتو لومړیتوبونه په ډاګه کړي. له بیلابیلو دولتي او خصوصي سکتورونو څخه څه د پاسه ۱۰۰ تنه استازي په یوه دوه ورځنی غونډه کې په کابل ښار کې راټول شوي دي، ترڅو وکولای شي د افغانستان د سوداګرۍ په وړاندې ننگونې او فرصتونه په ډاګه کړي.

د صادراتو ملي ستراتیژي به د هغو پانګونو د لړۍ تفصیل وړاندې کړي، کوم چې وکولای شي د صادراتو د ودې او په بیلابیلو سکتورونو کې د دندو د رامنځته کولو په برخه کې د خنډونو د لیرې کولو لامل شي، چې دا کار به د لور سوداګریز پوتانشیل، د یوه پنځه کلن مفصل کاري پلان او همدارنګه د یوه مدغم اداري چوکاټ د رامنځته کولو په واسطه ترسره شي.

هغه لومړنۍ مشورتي ناسته چې د افغانستان د صادراتو د ملي ستراتیژي په برخه کې د سوداګرۍ او صنایعو د وزارت او نړیوال سوداګریز مرکز له لوري ترسره شوي ده، د ګډونوالو لپاره دا زمینه برابره کړې ده چې په ترڅ کې یې وکولای شي خپل اندونه د ارزښت د ځنځیر د عناصرو، د عرضي د وړتیاوو، د سیالیو او د غوره کیفیت د مدیریت په هکله یو له بل سره شریک کړي. همدارنګه د دا ډول مشورتي ناستو مهم ټکي دا بلل کېږي چې نوموړی هیواد وکولای شي ترڅو د نړۍ د سوداګرۍ سازمان د سوداګري د مدیریت د آسانتیاوو مدیریت ته لار ومومي، کوم چې په پایله کې یې افغانستان پر دې وتوانید چې په ډیرې چټکۍ سره د ۲۰۱۶ کال د جولای په میاشت کې له نړیوال سوداګریز بهیر سره یوځای شي.

د اقتصادي ودې او سیمه ایزو همکاریو په لړ کې د صادراتو ملي ستراتیژي چې د افغانستان لپاره د سوداګري د ملاتړ پروګرام په چوکاټ کې د یوه مرکزي عنصر په توګه بلل کېږي او د نوموړي پروګرام مالي ملاتړ د اروپايي ټولني له لوري ترسره کېږي او د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو وزارت د ملاتړ په واسطه د نړۍ د سوداګریز مرکز له لوري پلی کېږي، به پر دې و توانېږي چې له هغو لومړیتوبونو او پراختیایي موخو سره اړخ ولګوي، کوم چې د افغان دولت له لوري په ډاګه شوي دي. نوموړي ستراتیژي به په ځانګړي ډول پر ټولنيزي – اقتصادي ودې، د خصوصي سکتور پر پراختیا، د پانګونې پر پراختیا، د پانګه اچونکو په خونديتوب او همدارنګه پر اقتصادي بدلونونو ټینګار ولري. وروستی ستراتیژي به د پراختیایي پلان جوړونې له نوي سیستم سره نژدې اړیکې ولري، کوم چې د افغانستان د سولې او پراختیا په ملي چوکاټ (ANPDF) کې د افغانستان دولت له لوري رامنځته شوي دي.

د افغانستان د سوداګري او صنایعو وزیر، ښاغلي همایون رسا وویل: "د صادراتو د ملي ستراتیژي په هکله لومړني مشورتي ناسته به د دې لامل شي چې د افغانستان د سوداګري له اوسني چاپېریال څخه یو هراړخیز انځور په ډاګه شي. دغه بهیر به له مونږ سره مرسته وکړي ترڅو وکولای شو د صادراتو یوه اغیزمنه ستراتیژي چمتو کړو، او په دې توګه به افغانستان ته دا زمینه برابره کړي چې د صادراتو له امله د هیواد د عوایدو کچه لوړه شي، د سیالیو بهیر پراختیا ومومي او همدارنګه پراخو اقتصادي بدلونونو ته لاسرسی ومومي".

د نړۍ د سوداګریز مرکز استازي، ارانکا ګونزالېی په ډاګه کړه: "د نړۍ د سوداګرۍ په سازمان کې غړیتوب به د افغانستان لپاره د داسې پرانستې سوداګرۍ زمینه برابره کړي، کوم چې نوموړی هیواد یې په لټه کې ده. د صادراتو ملي ستراتیژي یو داسې ګام بلل کېږي، کوم چې د سوداګرۍ بهیر ته په رښتیني توګه وده ورکوي. نوموړی ستراتیژي به وکولای شي چې د بېلابېلو ستراتیژیکو اقداماتو لکه د پانګونو، د ارزښت د خنځیر د پراختیا، د بنسټونو د ملاتړ د میکانیزمونو او همدارنګه د افغانستان د اړوندو قوانینو د لازیات سمون په برخه کې یو لارښود چاپېریال رامنځته کړي".

د اروپایي ټولني سفیر، ښاغلي فرانس مایکل میلیین وویل: د پرمختګ په لړۍ کې، که چېرې افغانستان په رښتیني توګه دا لیوالتیا لري چې د دوامداره ودې او کارموندنې د آسانتیاوو د رامنځته کولو په موخه پر نړیوالو مالي مرستو له اړخ لګولو څخه ځان وژغوري، نو اړینه ده چې د نوموړي هیواد له لوري د خصوصي سکتور د پراختیا اجندا ته د یوه لومړیتوب په سترګه وکتل شي. د صادراتو ملي ستراتیژي به د افغانستان هڅې په داسې توګه سمبالې او تنظیم کړي ترڅو نوموړی هیواد وکولای شي د اقتصادي پراختیا د یوه مهم عنصر په توګه د صادراتو د سکتور وړتیاوې او پوتانشیل په سمه توګه درک کړي. د دې لپاره چې د سوداګرۍ د بهیر په بېلابېلو برخو کې لکه د سوداګریزو جوازونو په برخه کې د رویتیا د رامنځته کولو، د مالي سرچینو، برېښنا او بازارونو ته د لاسرسۍ، د ترانسپورت، اړیکو او کرهڼیزو محصولاتو و همدارنګه د مالیاتو د یوه داسې عادلانه سیستم د رامنځته کولو کوم چې وکولای شي د کوچنیو او منځنیو شرکتونو د بقا لپاره زمینه برابره کړي، او داسې نورو برخو کې له یوه هڅونکي چاپېریال څخه ملاتړ ترسره شي، د افغانستان دولت له لوري معتبرو او بېرنيو اصلاحاتو د رامنځته کولو او په خصوصي سکتور کې د دولت پیاوړي ګډون ته اړتیا لیدل کېږي.

ښاغلي عتیق الله نصرت د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونی اجرابیه رییس په ډاګه کړه: "د افغانستان لپاره د صادراتو د ملي ستراتیژي چمتو کول یو ستر لومړیتوب بلل کېږي، کوم چې پر بنسټ یې د خصوصي سکتور له پراختیا څخه د ملاتړ ترڅنګ د سوداګرۍ په ډګر کې د پراخ خوځښت او ټیکاو، وړاندوینه کېږي. په ځانګړي توګه د داسې یوه هیواد له اړتیاو سره اړخ لګوي کوم چې په وچه کې پروت دی او د دا راز یو بې ثباته اقتصاد لرونکی دی، کوم چې سوداګریز انډول یې له خنډونه سره مخ دي او د وارداتو او صادراتو انډول یې د [۹۵ - ۵] یو تناسب څرګندوي. له همدې کبله، د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو خونه له نوموړي ستراتیژي څخه هرکلی کوي او په هکله یې خپل ملاتړ په ډاګه کوي".

په پام کې ده چې په دې برخه کې دوهمه مشورتي ناسته د ۲۰۱۷ کال د مې په میاشت کې ترسره شي او موخه به یې د لومړیتوب لرونکو سکتورونو شننه او له داسې چارو څخه ملاتړ وي لکه مالي سرچینو ته لاسرسۍ او د مهارتونو پراختیا، کوم چې د صادراتو د ملي ستراتیژي هسته جوړوي.

شالید:

د اقتصادي ودې او سیمه ایزو همکاریو لپاره د سوداګرۍ پروژې، د اروپایي ټولني له لوري تمویل کېږي او د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو وزارت تر مشرتابه لاندې، د نړۍ د سوداګریز مرکز له لوري پلي کېږي.

په دې برخه کې د کرنو/مداخلاتو اړینه موخه د افغانستان د دولت د روانو هڅو له په ډاګه کولو څخه عبارت ده، کوم چې د سوداګرۍ له بهیر څخه د یوه عنصر په توګه د اقتصادي پراختیا، سیمه ایزو همکاریو او ټیکاو په موخه کار اخیستل کېږي. د افغانستان هیواد پر دې بریالی شوی دی چې د ۲۰۱۶ کال د جولای په میاشت کې د نړۍ د سوداګرۍ له سازمان سره الحاق شي او سوداګرۍ او د سیمه ایزو اقتصادي همکاریو ته د خپلې پراختیایي ستراتیژي په زړه کې ځای ورکړي. وروسته له هغه چې نوموړی هیواد د نړۍ د سوداګرۍ له سازمان سره الحاق شو، لومړنی ستر ګام یې د سوداګرۍ د آسانتیاوو د هوکړه لیک د لاسلیک کولو په برخه کې پورته کړ.

د دې لپاره چې له د نوموړي پروژې له دوام، کورني مالکیت او اوږدمهاله پایلو څخه ډاډ ترلاسه شي، د نړۍ سوداګریز مرکز به د افغانستان دننه، د خصوصي سکتور، غیردولتي، علمي او د مدني ټولني له اړوندو بنکیلو بنسټونو او ملګرو سره ګډ کار ترسره کړي.

د خبريالانو لپاره يادونه:

نړۍ د سوداګریز مرکز په هکله، د نړۍ سوداګریز مرکز د نړۍ د سوداګرۍ د سازمان یا ([World Trade Organization](http://www.wto.org)) او د ملګرو ملتونو د سازمان یا ([United Nations](http://www.un.org)) یو ملګری بنسټ بلل کېږي. نوموړی مرکز په مخ پر ودې او انتقالي اقتصادونو کې له کوچنیو او منځنیو شرکتونو څخه ملاتړ ترسره کوي، ترڅو وکولای شي په نړیوالو بازارونو کې لاسرسي غوره سیالی ترسره کړي او په دې توګه پر دې وټوانیږي چې د سوداګرۍ لپاره د مرستو د اجندا او د ملګرو ملتونو د سازمان د دوامداره پراختیایي موخو په چوکاټ کې د دوامداره اقتصادي پرمختګ په بهیر کې خپله ونډه ولوبوي. د زیاتو معلوماتو لپاره د (www.intracen.org) ویب پاڼې ته مراجعه وکړئ او همدارنګه د نړۍ سوداګریز مرکز ته د ټویټر په ([@ITCNews](https://twitter.com/ITCNews)) پاڼه کې مراجعه وکړئ.

د لایاتو معلوماتو لپاره:

چارل هیتلند،

د نړۍ د سوداگریز مرکز د رسنیو مسوول،

د تیلیفون شمیره: +41 22 730 0145

د موبایل شمیره: +41 79 582 91 80

برېښنالیک: Hetland@intracen.org